

بنام خدا

تحصیلات مادام‌العمر و نقش آن در رفاه اقتصادی بانوان
تحصیلات مرتبط با شغل و نیازهای موجود آموزشی برای بانوان

مقدمه

یادگیری مادام‌العمر:

یادگیری رسمی، غیر رسمی و آزاد را در بر میگیرد ادغام یادگیری و زندگی کردن را مورد تأکید قرار می‌دهد و در همه ابعاد زندگی، خانواده، اجتماع، تحصیل، کار، فراغت و تمامی مراحل زندگی هر فرد مصداق دارد.

صرف نظر از سن، پیش‌زمینه اقتصادی و سطح اجتماعی و مالی، پنج اولویت برای بانوان حائز اهمیت می‌باشد:

- مدیریت بر تعادل اشتغال و مسئولیت‌های خانواده،
- تحصیلات قابل دسترسی برای تمامی سنین،
- حق مدیریت و رهبری برابر،
- برابری حق زن و مرد در دریافت حقوق و مزایا
- همچنین آموزش در حوزه امور مالی و اقتصادی.

پروژه‌های تحقیقاتی اصلی با تأکید بر یادگیری مادام‌العمر، با تمرکز خاص بر آموزش‌های مرتبط با کار و آموزش، برای بانوان و دوشیزگان. در این پروژه به پنج حوزه با اولویت بالا پرداخته می‌شود.

خط مشی

این خط مشی بطور خاص و ویژه برای آموزش‌های فنی و حرفه ای مادام‌العمر بانوان تحت عنوان "شکل بخشیدن به آینده بانوان" تدوین گردیده است.

در این خصوص اقدام به اتخاذ ۱۲ استراتژی و همراه با چهار هدف عمده برای دست یافتن به "مشارکت برای قابل دسترس نمودن تحصیلات مادام‌العمر و برای بهبود سطح اشتغال بانوان می باشد.

اهداف اصلی این استراتژی شامل:

۱. افزایش مشارکت و موفقیت، به خصوص توسط کارگران و شاغلین فعلی

۲. کمک به متقاضیان برای دسترسی آسان به آموزش‌های فنی و حرفه ای
۳. بهبود ارزش و وجه آموزش‌های فنی و حرفه ای برای دسترسی به زمینه‌های اشتغال بیشتر
۴. برداشتن گام‌های مثبت در راه افزایش مشارکت در راستای بهبود کیفیت
۵. سرمایه‌گذاری برای ایجاد سازمان‌های ارائه دهنده دوره‌های آموزشی مادام‌العمر
۶. توانمند سازی سازمانهای آموزشی برای همکاری با صنایع در راستای افزایش نوآوری
- نمذ سازی سازمان‌های آموزشی برای همکاری با صنایع در راستای افزایش نوآ

شاخص‌های اصلی عملکرد

برای کمک به ارائه و ارزیابی و به رسمیت شناختن نقش بانوان در امور فنی و حرفه ای ملزم به اجرای شاخص‌های زیر می‌باشیم :

۱. سطح مشارکت و موفقیت بانوان در آموزش فنی و حرفه ای و آموزش‌های عمومی
 ۲. تعداد بانوانی که هر سال از آموزش‌های حرفه ای بهره‌مند می‌گردند. تعداد مدارک تحصیلی، دیپلم‌های افتخار و شایستگی‌ها (فرآیندهای به رسمیت شناختن آنها)
 ۳. سطح نتایج بدست آمده از افراد شاغل بعد از بهره‌برداری از آموزش و سطح رضایتمندی آنها از برنامه آموزشی ارائه شده
 ۴. تناسب آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و دوره‌های آموزشی برای بانوانی که می‌خواهند سطح شغلی خود را بهبود ببخشند و در آینده نیز اقدام به ادامه تحصیل نمایند. بعد از تکمیل دوره آموزشی و بهره‌مندی از منافع حاصله از آن برای آموزش‌های بعدی
 ۵. بررسی سطح رضایتمندی کارفرما با دوره‌های آموزشی برگزار شده و تطابق آنها برای نیازهای موجود در محل کار
- توسعه مشارکت بانوان بومی (عشایر و روستایی) برای بدست آوردن نتایج مناسب و مثبت از

تحصیلات فنی و حرفه تحقیقات

هدف از این پروژه تحقیقاتی فراگیر، یادگیری و آموزش مادام‌العمر " اشتغال بانوان و نقش آموزش و پرورش مادام‌العمر " می‌باشد. در این تحقیقات شناسایی حوزه‌های مهم، با اولویت در نظر گرفتن نیازهای متنوع بانوان در گروه‌های سنی ۲۵-۴۵ سال در یک شهر در بازار کار را مورد تحقیق قرار داده اند.

سوالات این تحقیقات :

این سوالات از افراد پرسیده شده است:

۱. بانوان چگونه درباره آرمان‌های کار یا دریافت مزد خود صحبت می کنند ؟
۲. بانوان در راستای نیازهای خودشان برای همکاری در آموزش چه دیدگاهی دارند ؟

۳. بانوان چه تجربه ای از دوره‌های آموزشی داشته اند ؟
۴. چه سیاست‌ها و برنامه‌هایی می‌تواند برای حمایت از بانوان برای رسیدن به مشاغل بهتر و آموزش و پرورش حمایت کند ؟
- ۵.

دوشیزگان و بانوان جوان رشد سریع و محبوبیت روز افزون نهادهای سازمانی و عمومی سازی و در دسترس بودن به آموزش‌های فنی و حرفه ای در مدارس بدون کور کردن جنسیت و تقویت الگوهای سنتی برای بانوان، می‌تواند به افزایش کمی و کیفی مهارت‌های بانوان پیاده سازی و دسترسی به VET در مدارس، بدون برنامه ریزی، یک محیط آموزشی است که جنسیت کور ایجاد کرده است و تقویت الگوهای قدیمی که مانع از دست یابی کیفی آموزش‌ها و مانع از انتخاب شغل مناسب و ایجاد امنیت مالی بانوان می‌گردد. (عدم سنتی بودن آموزش‌ها)

بانوان روستایی و عشایر دسته از بانوان ارزش زیادی برای دوره‌های آموزشی نزدیک به شیوه زندگی آنها و محیط زندگی شان می‌باشد. آنها دسترسی کمی به اطلاعات و انواع دوره‌های آموزشی دارند. و بسیار سخت است که دور از خانواده و مسئولیت‌های خانه خود بتوانند در این دوره‌ها شرکت کنند. اینکه آنها از این دوره‌ها در محیط خود بهره مند گردیده و این دوره بطور مختص برای آنها برنامه ریزی شده باشد که بتواند نقش آنها را در توسعه اقتصادی خود و منطقه افزایش دهند بدان جهت که به جهت محدودیت‌های جغرافیایی این بانوان از دسترسی به مشاغل به اندازه شهرها بهره مند نیستند. (برگزاری در محیط و هماهنگ با نیازهای آنها) این دسته از بانوان به بازبینی تجارب قبلی و دریافت آموزش برای بهبود سطح دانش و توانمندی خود نیاز دارند. برای این دسته همانند سایر گروه‌ها زمان بندی و هزینه نقش بسیار مهمی را برای بهره مندی از دوره‌های آموزشی دارند.

هدف از ارائه گزارش

ارائه، دسته‌بندی و مقایسه نتایج گروه‌های مختلف و تهیه توصیه‌نامه‌هایی برای مراکز دولتی و اجرایی در راستای بهبود سیستم آموزش مادام‌العمر برای بهبود شرایط اقتصادی و اشتغال بانوان

رویکردها

پیام اصلی :

بانوان و دوشیزگان جوان بسیاری در گروه‌های مختلف از امکان بهره مندی همزمان آموزش و اشتغال محروم می‌باشند. برنامه ریزی برای یک خط مشی بانو-محور و منعطف که بتواند نیازهای بانوان را در گروه‌ها و طبقات اقتصادی و سنی مختلف مرتفع سازد یک مسئله ضروری در هر اجتماع و شهری می‌باشد.

دسترسی همگانی به اطلاعات مخصوصا برای افراد کم‌سواد در روستاها و مناطق دور افتاده با مشکلاتی روبرو است. عموم بانوان به مشاغل سنتی و مهارت‌های کم و ضعیف محدود گردیده‌اند و در صورت دسترسی به اطلاعات درست

درباره دوره‌های آموزشی می‌توانند از پتانسیل‌های خود استفاده بیشتری ببرند و با پیشرفت بیشتر، تأثیر بیشتری در محیط زندگی خود داشته باشند.

بانوان فاقد دانش بالاخص فنی و حرفه‌ای در معرض خطر بیشتری برای بیکاری و عوارض و خطرات آن روبرو هستند. آموزش و پرورش عمومی نیاز و پیش زمینه دسترسی به سایر آموزش‌ها بالاخص آموزش‌های مهارتی می‌باشند تا بتوانند از مهارت‌های خود برای شروع به کار استفاده نمایند.

هزینه آموزش و زمان بندی و مدت دوره آموزشی از اهمیت بسیار بالایی برای مخاطبین خانم برخوردار است. عدم به رسمیت شناختن و ارزش نهادن به بانوان با مشاغل کوچک و همینطور بانوانی که بعد از دوره بارداری و بازنشستگی می‌خواهند به کار خود ادامه دهند به دلیل عدم توجه به فاکتور بسیاری که در این گزارش به آن اشاره شده است باعث عقیم شدن توانمندی‌های این گروه از خانم‌ها برای توسعه اقتصادی و کاری‌شان می‌شود.

حمایت مالی از مادرانی که شاغل هستند و یا برای دوره آموزشی اقدام نموده‌اند برای استفاده از خدمات مهد کودک ایجاد امکان اشتغال در زمان آموزش می‌تواند به افزایش کیفیت دوره‌ها و ایجاد فضای کسب تجارب بیشتر کمک نماید.

ایجاد یک بانک اطلاعاتی برای نگهداری اطلاعات جمع‌آوری شده و همچنین پورتال اطلاع رسانی آموزش مادام‌العمر بانوان چگونه درباره آرمان‌های کار با دریافت مزد خود صحبت می‌کنند؟

۱-۱ اشتغال

تمامی بانوان مورد مطالعه قرار گرفته در این تحقیقات، آنان که مشغول تحصیل و یا کار می‌باشند از مشکل کمبود دستمزد برای کاری که انجام می‌دهند و یا خواهند داد حرف می‌زنند. آنها برای دستیابی به یک کار با پرداخت عادلانه دچار مشکل می‌باشند.

۱-۱-۱ بیکارها و شاغلین

بانوان عموماً از شانس کمتری برای برخورداری از یک شغل مناسب با توانمندی‌های خود برخوردار هستند. بالاخص در گروه‌های محلی و عشایر که امکان جستجوی کار به جهت وجود سنت‌ها و محدودیت‌های عرفی کمتر از بخش‌های دیگر کشورهای می‌باشد. به همین جهت اکثر نیروی جوان این قسمت از کشورها روانه شهرها برای دست یافتن به شغل مناسب هستند. همین طور بانوان در آنجا بصورت عرفی و اجتماعی ممکن است از امکان تحصیل و اجاره آن برخوردار نباشند و یا در صورت امکان هم زمان بندی می‌تواند یک مشکل باشند. اکثر کسانی که مهاجرت می‌کنند به شهرهای بزرگ خیلی زود دست از تحصیل کشیده‌اند و این موضوع باعث میشود نه تنها نتوانند شغل مناسبی را یافته بلکه مشکل و دشواری بیشتری را برای خود و اجتماع ایجاد می‌کنند.

بانوانی که دارای کسب و کار کوچکی می‌باشند هم بطور اتوماتیک به همین کسب و کار کوچک بسنده می‌کنند. بیشتر آنها به دلیل مشکلات منطقه‌ای و احیاناً دخالت خانواده در تصمیم‌گیری‌ها و کمبود نیروی کاری با مهارت آنها را در این کسب و کار نگه داشته و عموماً در محل‌هایی که مردان از کار کردن برای بانوان بعنوان رئیس بیزار هستند این می‌تواند باعث بهم

ریختگی تعادل کار و زندگی شخصی گردد. به جهت اینکه قدرت این کسب و کارها نیز کوچک می باشند ممکن است به سود دهی خود و مناسب هم هیچ وقت نتوانند دست یابند. بانوانی که می‌خواهند بعد از بازنشستگی به کار خود برگردند، بدلیل اینکه بازار کار بسیار ضعیفی در انتظار دارند، اینکه آیا زمانی را صرف تحصیل برای یادگیری مهارت جدید نمایند یا نه! سوال بزرگی را برای آنها ایجاد می‌نماید .

۱.۱ حرفه و نصیحت‌های برای شغل

اکثر بانوان از کمبود مشاوره برای شغل و حرفه و آموزش‌های لازم در سطوح مختلف برخوردار هستند. برخورد جنسیت گرایانه با آنها نیز یکی دیگر از مشکلات اصلی آنها می‌باشد.

تعداد کمی از بانوان در جلسات و گروه‌های حرفه ای و تجاری می‌توانند شرکت کنند. خیلی از آنها علاقه دارند اما مردها شرایط شرکت در این گروه‌ها و شبکه‌ها را بیشتر از بانوان دارند. برگزاری این دوره ها همراه با ایجاد فضای شرکت در جلسات کسب و کار بانوانه می‌تواند نقش بسیار مهمی در تبادل تجارب و توانمندی بانوان در فعالیت‌های اقتصادی داشته باشد .

بانوان چه دیدگاهی برای همکاری در آموزش در راستای نیازهای خودشان دارند ؟

دوره‌های آموزشی فنی و حرفه ای

۱.۱ محل کار

برگزاری دوره‌ها در محل کار و اشتغال آنها می‌تواند تمرینی برای اجرایی شدن مهارت‌ها باشد . بالخص درباره صنایع، برگزاری دوره‌های آموزشی در محل کار می‌تواند بعنوان یک مزیت نام برده شود. و برای کارفرمایان هم مشاهده برگزاری دوره‌ها و استفاده از مهارت‌ها در محیط بسیار به جهت نیاز به ضرورت تکنولوژی به روز مهم است.

بانوان چه تجربه ای از دوره‌های آموزشی داشته اند ؟

مکانیزم ارائه دوره‌های آموزشی در قالب یادگیری مادام‌العمر که بیشتر بر اساس جنسیت مردانه تدوین شده باشد برای آنها بسیار سخت و قابلیت استفاده را به حداقل میرساند و تدوین دوره‌های آموزشی که همخوانی با جنسیت مخاطب داشته باشد از موضوعات مهم می‌باشد. هزینه دوره‌ها نیز برای ترغیب مخاطبین نقش بسیار مهمی را دارد. انعطاف پذیری در زمان فاکتور بعدی و مهم برای مخاطبین و متقاضیان می‌باشد.

هزینه

همگی بر اهمیت این دوره‌ها و تاثیر آنها موافق می‌باشیم و تنها موضوع مهم هزینه آن میباشد. هزینه کتاب و یا وسایلی که نیاز است برای دوره آموزشی و نگهداری از کودک، سفر و پرداخت هزینه‌های جانبی می‌تواند یکی از بازدارنده‌های اصلی باشد و باید در کنار برنامه ریزی آموزشی به تامین مالی دوره‌ها و یا کمک هزینه ای دوره هم اندیشید.

زمان بیشتر دوره‌های که در حال حاضر برگزار می‌شود اعم از آرایشگری، نگهداری از کودک و کارهای ظریف و بانوانه است که هزینه بالایی ندارند اما نیاز است به جز اینها دوره‌های صنعتی و تکنولوژی و مهارتی هم اضافه گردد به دوره و فقط آنها را محدود به دوره‌های ذاتا بانوانه نشود.

۱,۲ نگهداری از بچه‌ها و مسئولیت‌های خانواده

نگهداری از کودکان هزینه بردار است مخصوصا برای مادرانی که مهاجر و یا پناهنده هستند و امکان کمک گرفتن از اقوام و دوستان را برای نگهداری کودک (کودکان) خود ندارند. برای همین برگزاری دوره‌های ترکیبی با راه دور می‌تواند به انعطاف این دوره‌ها کمک زیادی بکند.

چه سیاستی و برنامه‌هایی بهترین حمایت را از بانوان شاغل می‌تواند داشته باشد؟

ارائه برنامه‌های آموزشی در حین اشتغال می‌تواند کاربردی و توانمندی‌های بانوان شاغل را افزایش دهد و شرایط برابری را از لحاظ توانمندی‌ها در بین بانوان و مردان ایجاد نماید. این کار می‌تواند چشم‌اندازی باشد برای آنها به جهت دستیابی به موقعیت‌های شغلی بهتر باشد.

تغییرات سیستماتیک: ایجاد ارزش‌های کاری برای کارفرمایان

در نظر گرفتن نیازهای ویژه بانوان و دوشیزگان در بازارکار

تغییر رویکرد از سیاست خنثی نسبت به بانوان و آموزش آنها در جهت بهبود بازار کار و ایجاد فرصت‌ها برای پر رنگ شدن جایگاه بانوان در فعالیتهای اقتصادی و بازارکار

تغییر سیاست‌های آموزشی برای بانوان و دوشیزگان باید از مدارس آغاز گردد تا بتوان نتایج آن را مورد بررسی و تحلیل قرارداد.

تغییر سیاست جنسیتی در آموزش‌های فنی و حرفه ای در سطوح مختلف مدیریتی می‌بایست صورت بگیرد و همچنین باید در مراکز آموزشی به آموزش کارمندان در این خصوص هم پرداخته شود. تمامی تحقیقات آینده می‌بایست براساس سیاست‌های کلی تدوین شده برای توسعه یادگیری و آموزش مادام‌العمر باشد.

حوزه‌های مورد نیاز برای مطالعات بیشتر :

مطالعات بیشتر در خصوص نیازهای خاص بین قشرهای مختلف سنی و ارتباط آن با فقر بانوان

تحقیقات برای بررسی بیشتر در روند عملکردی مشاورین کار و حرفه ، دوره‌های آموزشی و مراکز آموزشی یادگیری مادام‌العمر و آنالیز و در آخر ارائه نظرات کارشناسانه برای بهبود نتایج حاصله از عملکرد آنها برای بهبود وضعیت بانوان

تحقیقات برای دریافت نقش مدرسه در انتخاب شغل و یا حرفه دوشیزگان جوان

به کارگیری روش‌های بین‌المللی در خصوص جلب و افزایش مشارکت بانوان در کارهای غیر سنتی و مدرن همراه با تکنولوژی روز و نزدیک‌سازی فرهنگ جامعه و فرصت‌های شغلی .

تن چرخه فقر بین سنین مختلف

استراتژی‌های هدفمند

مشاوره حرفه‌ای و نیازهای محل کار

تربیت مشاورین حرفه‌ای و کارآمد و در دسترس عموم بودن آنها برای تمامی زن‌ها اعم از شاغل و به دنبال کار، این فرصت را ایجاد خواهد کرد که تمامی طبقات صنعتی، خدماتی، آموزشی و دولتی بر اساس یک زنجیره به یکدیگر متصل شوند و ارائه اطلاعات مناسب می‌تواند به نزدیک‌سازی توقعات و خواسته‌ها و استعدادها و توانمندی‌های مورد نیاز بانوان و کارفرمایان کمک فراوانی بکند. بخصوص در روستاها و گروه‌های عشایری این مساله نقش بسیار مهمی دارد.

اهمیت برخورداری از تحصیلات ابتدایی و مدارس برای تمامی گروه‌های بانوان و دوشیزگان قبل از هر گونه دوره آموزشی و توانمند سازی باید در صدر برنامه‌های توانمند سازی قرار بگیرد .

شفاف‌سازی بین کاربردی بودن دوره‌های آموزشی و نتایج مورد نیاز از این دوره‌ها

در این خصوص می‌بایست در نظر داشت که دوره‌های آموزشی باید این فرصت را به متقاضیان و جویندگان کار بدهد که بعد از اتمام دوره توانایی در شغل مرتبط شروع به کار کنند.

دوره‌های آموزشی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی می‌بایست بیشتر به دوره‌های مربوط کاربردی تبدیل گردند.

در دسترس بودن دوره‌های به روز و منطبق بر نیازهای صنایع

برنامه ریزی دوره‌های آموزشی جدید با توجه به تغییرات روز افزون در دانش و آگاهی و تکنولوژی در قالب دوره‌های آموزشی کوتاه مدت

حمایت مالی از بانوان برای پرداخت هزینه‌های دوره آموزشی و نگهداری از کودکان آنها نقش بسیار چشمگیری را برای

افزایش و جلب مشارکت آنها خواهد داشت .

بیکاری و کارگران فقیر

تمامی بانوان در ریسک از دست دادن کار خود می‌باشند بالاخص مادران سرپرست خانوار، آوارگان جنگی و بلاپای طبیعی می‌توانند متحمل ضررات بسیاری به جهت از دست دادن کار خود گردند. حضور سازمان‌های حمایتی برای این دسته از بانوان حائز اهمیت فراوان می‌باشد.

زبان و سواد تکنولوژی (کامپیوتر)

برگزاری دوره‌های زبان (برای گروه‌های قومی به زبان رسمی کشور)، زبان‌های خارجی، دوره‌های کامپیوتری و تکنولوژی‌های اولیه از موارد حائز اهمیت در آموزش بانوان هستند. بالاخص بانوان با سنین بالا که از طبقه پایین اقتصادی هستند یکی از گروه‌های مخاطب برای این دوره‌ها می‌باشند.

ایجاد شرایط شرکت در برنامه‌های رهبری و شبکه سازی بین بانوان

ایجاد دبیرخانه امور بانوان، برای یادگیری مادام‌العمر و همچنین کارگروه‌ها و زیرمجموعه‌های مرتبط، جهت سر و سامان بخشیدن به این مشکل در خلال یادگیری مادام‌العمر . سیاست گذاری هدفمند در این راستا می‌تواند به چندین برابر شدن نتایج برای گروه بانوان کارساز باشد.

ایجاد دفتر مشارکت بانوان در سطح محلی برای بهبود شرایط یادگیری مادام‌العمر همراه با شبکه‌سازی برای بانوان

با توجه به بررسی‌های انجام شده که بطور مختصر از آن در گزارش بالا نامبرده شد، نیاز مبرم یادگیری مادام‌العمر برای افزایش مهارت‌های بانوان در سنین مختلف برای مبارزه با فقر روشن گردید.

برنامه‌ای تحت امنیت اقتصادی برای بانوان با آموزش مادام‌العمر، باید از اهداف توسعه هر کشوری قرار گیرد.

2. Bibliography

ANTA (2004) *Women: Shaping Our Future*. Australian National Training Authority: Brisbane.

http://www.dest.gov.au/sectors/training_skills/publications_resources/profiles/anta/profile/women_shaping_our_future.htm

Butler, Elaine and Woolley, Robyn (2005) *Getting Real? Young Women and*

Girls. Working Futures .VET. and VET in Schools. Security4Women.
http://www.security4women.com/Getting_Real_Executive_Summary.pdf and
<http://www.wave.org.au>

Coalition (2004) *A Stronger Economy: A Stronger Australia.* The Howard Government Election 2004 Policy: Australian Women – Opportunities for life.
B Loughnane. Barton. ACT.
http://www.liberal.org.au/2004_policy/A_Stronger_Economy_A_Stronger_Australia_merged.pdf

DEST (2005a) *Skilling Australia: New directions for Vocational education and training.* Commonwealth of Australia: Canberra.
http://www.dest.gov.au/sectors/training_skills/publications_resources/profiles/skilling_australia_new_directions_vocational_education_train.htm

Doughney J. McDonald F. Pyke J. Lyon A. Leahy M &Rea J (2004) *Lifelong Economic Wellbeing for Women: What Women Want.* Security4Women.
<http://security4women.com>

Lawrence Kate (Waltja Tjutanku Palyapayi Aboriginal Corporation (Waltja)/WAVE) (2005) *Helping People to Help Themselves: a study of training issues for Aboriginal women and their remote communities in Central Australia.* Security4Women.
http://www.security4women.com/HelpingPeopletoHelpThemselves_Waltjareport_July05.pdf and <http://www.wave.org.au>

تهیه و تنظیم : دکتر حسین چناری : رئیس کالج بین المللی ابن سینا گرجستان